

Samferdselsdepartementet
Pr e-post: postmottak@sd.dep.no

Deres ref.:
15/689

Vår ref.:
/SL

Lysaker, 14. juni 2016

HØRINGSSVAR GLOBALISERING OG ØKT KONKURRANSE I LUFTFART

Norsk Flygerforbund (NF) er fagorganisasjon for yrkesflygere. NF er tilsluttet LO.

Vi viser til høringsnotat datert 17. mars 2016, vedrørende problemstillinger i norsk luftfart, som følge av globalisering og økt konkurranse.

I høringsnotatet er tilstanden i norsk luftfart viet mye plass og oppmerksomhet. Beskrivelsene er grundige, og faktainnsamling har foregått over noe tid. All den tid utviklingen i luftfarten er meget dynamisk, er departementets faktabeskrivelse på enkelte punkter noe utdatert. Disse forhold antas ikke å ha avgjørende betydning for de *vurderinger og anbefalinger* som departementet beskriver.

Norsk Flygerforbund vil i det følgende knytte kommentarer til de av anbefalingene som Samferdselsdepartementet kommer med, og som er særlig relevante for vår organisasjon og våre medlemmer.

Anbefaling nr 1:

Samferdselsdepartementet vil arbeide for mer EØS-designering

Samferdselsdepartementet varsler at man vil intensivere arbeidet med å få flere EU-land til å åpne for EØS-designering. Dette for bl.a. å tilrettelegge for at Norwegian kan operere mellom land i Europa og Asia.

I Norsk Flygerforbund er vi usikre på om det er rett prioritering av ressurser å arbeide for EØS-designering.

Anbefaling nr 2:

Samferdselsdepartementet vil vurdere nærmere hvordan en prosess med bedre å sikre overflygningsrettigheter over Sibir også for andre selskaper enn SAS mest hensiktsmessig kan legges opp.

Norsk Flygerforbund antar at Samferdselsdepartementet kan håndtere disse problemstillingene på en adekvat måte.

Anbefaling nr 3

Samferdselsdepartementet mener at bestemmelsene for innleie av fly på utenlandske register blant annet bør gjenspeile utviklingen innenfor de felleseuropeiske flysikkerhetsreglene, og vil vurdere om det er behov for å foreta endringer i det eksisterende regelverket.

Norsk Flygerforbund mener at dagens regelverk som åpner for innleie i maksimalt seks måneder, er balansert og fornuftig. Hovedregelen er at AOC-innehaveren skal operere med norskregistrerte fly. Dette sikrer at det norske Luftfartstilsynet kan føre tilsyn med hele virksomheten. Ved uforutsette hendelser og tekniske problemer, kan operatøren leie inn fra andre land – i opptil seks måneder. Denne regelen skaper tilstrekkelig fleksibilitet, samtidig som den norske tilsynskontrollen opprettholdes.

Om en norsk operatør bruker innleide fly, registrert i andre land, vil tilsynet med dette måtte deles mellom Norge og luftfartstilsynet i det land flyet er registrert. All erfaring tilsier at delt tilsynsansvar kan medføre mindre effektivt tilsyn.

Et viktig bidrag i arbeidet for å opprettholde en sikrest mulig luftfart, er at avstanden mellom tilsyn og tilsynsobjekt ikke er for stor. Dette gjelder i så vel geografisk som kulturell forstand.

Norsk Flygerforbund mener det er uklokt å endre dette innleieregelverket.

Anbefaling nr 4:

Regjeringen vil styrke samarbeidet mellom Luftfartstilsynet, Arbeidstilsynet, skattemyndigheter, Arbeids- og velferdsetaten og politiet for å fremme en adekvat håndheving av regelverket for skatt, trygd og arbeidsmiljø. Regjeringen vil styrke en ytterligere utvikling av slikt samarbeid internasjonalt med vekt på baseproblematikk for flygende personell. En videreutvikling av trepartssamarbeidet mellom Luftfartstilsynet (myndighetssiden) og hovedorganisasjonene i norsk luftfart på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, skal prioriteres.

Norsk Flygerforbund er meget positive til et styrket samarbeid mellom offentlige myndigheter og partene i arbeidslivet, med hensikt å sikre håndheving av reglene for skatt, trygd og arbeidsmiljø.

Anbefaling nr. 5:

Samferdselsdepartementet vil se nærmere på mulighetene for samarbeid mellom Norge og Danmark og eventuelle andre land når det gjelder gjennomføring av tilsyn med HMS for flygende personell.

Norsk Flygerforbund er meget positive til et økt internasjonalt samarbeid for å kunne føre et effektivt tilsyn med arbeidsmiljøet for flygende personell. Vi mener at det ikke er noen grunn til å begrense et slikt samarbeid til kun å gjelde Danmark.

Anbefaling nr. 6:

Regjeringen støtter EU-kommisjonens arbeid med å fremme lik tolkning av det eksisterende regelverket for passasjerrettigheter. Det er per. i dag lite aktuelt for Samferdselsdepartementet å ta initiativ til nye særnorske regler om passasjerrettigheter.

Norsk Flygerforbund ser ikke behov for å lage særnorske regler om passasjerrettigheter.

Anbefaling nr. 7:

Luftfartstilsynet skal følge godt med på omstillingsprosesser i flyselskapene, særlig med tanke på økende bruk av bemanningsbyråer og innleid personell og mulige virkninger for rapporteringsvilje.

Norsk Flygerforbund mener statistikk grunnlaget er for tynt til at man kan slå fast at økt konkurranse ikke har svekket flysikkerheten. Et slikt ståsted er for defensivt om man virkelig ønsker å forbedre sikkerheten.

Det er ingen tegn som peker i retning av at økt konkurranse i luftfarten, med bl.a. usikre ansettelsesforhold, bidrar til å styrke flysikkerheten. Med dagens økte konkurranse, og ikke minst økte flytrafikk, må det kontinuerlig arbeides for å bedre sikkerheten. Det er ikke tilstrekkelig å «anta» at den ikke svekkes.

Norsk Flygerforbund mener norske myndigheter aktivt burde arbeide for et internasjonalt – eller i det minste innen EU/EØS – regelverk som sier at flygende personell skal være ansatt hos innehaveren av driftstillatelsen (AOC-holder). Allerede i dag har man slike regler for teknisk personale; minst 50 % av teknisk personale skal være ansatt hos AOC-holder.

NF mener det er all grunn til at Luftfartstilsynet nøye overvåker omstillingsprosesser og endringer i rapporteringsvilje i alle luftfartsselskaper.

Anbefaling nr. 8:

Regjeringen vil vurdere om prøveordningen med forenklet transfer på Oslo Lufthavn skal bli permanent etter den treårige prøveperioden.

Norsk Flygerforbund har ingen kommentarer til dette forslaget.

Anbefaling nr. 9:

Samferdselsdepartementet vurderer i samarbeid med relevante departementer om det skal forhandles med amerikanske myndigheter med tanke på mulig etablering av forhåndsklarering ved Oslo Lufthavn.

Norsk Flygerforbund har ingen kommentarer til dette forslaget.

Anbefaling nr. 10:

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår i et eget høringsbrev presiseringer i utlendingsforskriften som tydeliggjør at Norge overholder sine internasjonale forpliktelser som gir flypersonell rett til forenklet grensepassering.

Det er Norsk Flygerforbunds klare standpunkt at det ikke bør foretas endringer i utlendingsforskriften for å åpne for flere personer fra tredjeland i norsk luftfart. En endring i utlendingsforskriften, vil ha negativ innvirkning på faktorer som flysikkerhet, opprettholdelse av kompetanse og arbeidsplasser, samfunnsmessige forhold som skatter og avgifter. Videre mener vi at en endring vil ha klare negative konsekvenser for europeisk luftfart i sin helhet, Vi mener at norske myndigheter ikke skal fremskynde en prosess med transporterering av asiatiske tariff-forhold til Europa – sosial dumping (smusskonkurransen).

Med vennlig hilsen

NORSK FLYGERFORBUND

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sigurd Løkholt', written in a cursive style.

Sigurd Løkholt
Generalsekretær